

AUTHENTICATION IN ART

AiA Art News-service

De Telegraaf

Nieuwe tekening Van Gogh ontdekt

Door PAOLA VAN DE VELDE
23 min geleden in BINNENLAND

Grote opwinding in het Singer Museum Laren, waar zakenman John Fentener van Vlissingen samen met conservator Teio Meedendorp van het Amsterdamse Van Gogh Museum vanmorgen bekend maakte dat er een nieuwe tekening van Vincent van Gogh is ontdekt. Het gaat om *De heuvel van Montmartre met steengroeve* uit maart 1886. De tekening is eigendom van de Van Vlissingen Art Foundation.

Dit is de nieuw ontdekte tekening: *De heuvel van Montmartre met steengroeve*, gedateerd maart 1886.

Dankzij uitgebreid onderzoek naar onderwerp, stijl, techniek, materiaalgebruik en herkomst van deze tot nu toe onbekende tekening door het Van Gogh Museum is onomstotelijk bewezen dat de landschapsschets echt van de hand van de Hollandse 19de eeuwse meester is. Bovendien kon met deze bijzondere vondst ook een vergelijkbare tekening die in 2001 nog was afgeschreven opnieuw aan Van Gogh worden toegekend.

Zwerfkei

Dat werk, getiteld *De heuvel van Montmartre* (1886) bevindt zich al sinds jaar en dag in het Van Gogh Museum en is overduidelijk verwant aan de nieuw ontdekte tekening. „Dat er eerder nog serieuze twijfel was over deze schets komt omdat deze tekening als een zwerfkei in de collectie werd gezien”, legt expert Teio Meedendorp uit. „Er was te weinig vergelijkingsmateriaal. De stijl van tekenen is immers zo anders, dan dat van zijn latere werk uit Parijs.”

Volgens Meedendorp zijn de twee tekeningen, die nu aan het oeuvre van Van Gogh kunnen worden toegevoegd, in stijl verwant aan de modeltekeningen die Vincent begin 1886 eerst in Antwerpen en later dat jaar in Parijs op het atelier van Fernand Cormon maakte. „Het zijn mooie, grote, stoere tekeningen met sterke licht-donker contrasten. Ook de gebruikte tekenmaterialen zijn identiek”, wijst de kunsthistoricus. „Beide werken illustreren goed hoe de kunstenaar in het voorjaar van 1886 nog zoekende was naar een eigen stijl.”

Verdwenen

Het recente onderzoek heeft ook aangetoond dat *De heuvel van Montmartre met steengroeve*, ooit deel uit maakte van de familiecollectie van Vincent en Theo van Gogh. Theo's weduwe Johanna van Gogh-Bonger gaf het werk in 1911 in consignatie aan de bekende kunsthandelaar J.H. de Bois in Haarlem die de tekening omstreeks 1917 verkocht, waarna deze compleet uit het zicht verdween. „De tekening is nooit eerder tentoongesteld of gepubliceerd. De verkoop vond immers plaats elf jaar voordat de allereerste oevrecatalogus van Van Gogh in 1928 werd samengesteld. Dus ook daar staat het werk niet in.”

Directeur Axel Rüger van het Van Gogh Museum noemt het 'fantastisch nieuws' dat opnieuw twee tekeningen definitief aan Van Gogh kunnen worden toegevoegd. Dit gebeurt maar zelden. De laatste keer was in 2012, toen een vroege potloodtekening *Kop van een Romeinse jongen (naar Bargue naar Bonnat)* uit 1880 officieel als heuse Van Gogh werd bestempeld. Inmiddels zijn er ruim 900 tekeningen van 's werelds beroemdste kunstenaar bekend. Ruim de helft daarvan bevindt zich, net als een vijftal schetsboekjes, in het Amsterdamse Van Gogh Museum.

De nieuw ontdekte tekening en ook het opnieuw toegeschreven exemplaar worden beide aan het publiek getoond op de expositie *Impressionism & Beyond. A Wonderful Journey* in Singer Laren. Deze tentoonstelling van Franse impressionisten, postimpressionisten en expressionisten uit de Van Vlissingen Art Foundation opent vandaag en is tot en met 6 mei te zien.